

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Курортологія і санаторно-курортна діяльність"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 4; годин - 120; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 4
Семестр, Рік	4 / 2
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Шашеро Антоніна Миколаївна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0950708155
E-mail:	laboratorygis@ukr.net
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	очні консультації: середа з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:
e-mail: laboratorygis@ukr.net, Viber, Telegram, Google Classroom, Zoom
телефон: 0950708155
аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни - державні та регіональні програми з розвитку курортної справи, рекреаційної діяльності, курортної інфраструктури та роль людини в цієї діяльності, соціально-культурні, економічні, екологічні механізми організації цієї діяльності та її наслідки.

Пререквізити і пост реквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу "Курортологія і санаторно-курортна діяльність" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: «Рекреологія», «Рекреаційні комплекси світу», «Туристично-рекреаційні ресурси України».

Мета курсу - дана дисципліна спрямована на досягнення компетентностей з розуміння пріоритетів національного розвитку санаторно-курортної діяльності, формування у студентів адекватних наукових уявлень та професійних знань у сфері історичного розвитку та сучасного стану курортології та санаторно-курортної діяльності в Україні та світі. Про принципи, механізми, засоби, форми, види, етапи адаптації функціональних систем організму людини до природно-кліматичних лікувальних факторів, надання знань з основ курортології щодо залучення рекреаційних ресурсів, використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів.

Завдання дисципліни:

- вивчення теоретико-методологічних засад курортної діяльності; ознайомлення з принципами організації курортної справи; вивчення особливостей впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи; сформувати у студентів низку загальних уявлень про курорти та їх типологію; характеристики рекреаційної сітки; методи санаторно-курортного лікування; географія курортів світу та України; питання раціонального використання та збереження курортних ресурсів; отримати знання про природно-лікувальні фактори, особливості та механізми їх впливу на організм людини; виокремити клімато-терапевтичні зони в навколишньому середовищі; ознайомити студентів із системою оздоровчих санаторно-курортних закладів; сприяти формуванню культури науково-

організованого відпочинку через тісний взаємозв'язок рекреаційної географії, рекреаційної архітектури та містобудування, екології людини, курортології, економіки, соціології, психології, валеології сформувати уявлення про сучасний стан розвитку курортології.

Очікувані результати. Здобувач повинен *знати*:

знати передові концепції, методи науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації; знати та розуміти і застосовувати на практиці теорії та методологію системи наук, які формують туризмологію; знати як розв'язувати науково-прикладні проблеми в сфері рекреації і туризму; знати основні цілющі властивості природних лікувальних факторів, механізми їх впливу на організм людини; знати види курортів та їх особливості; основні характеристики лікувальних чинників та особливості їх застосування; особливості лікувально-оздоровчих методик кліматолікування, грязелікування, бальнеотерапії, фітотерапії та ін.

вміти:

розуміти наукові основи та принципи діяльності підприємств, що здійснюють лікування, оздоровлення та реабілітацію; розуміти принципи сталого розвитку і бути здатним організовувати курортну справу на всіх рівнях управління відповідно цим принципам давати визначення основних понять курсу; виділяти та оцінювати основні групи курортних ресурсів; розуміти загальні закономірності впливу природних факторів на організм людини; пояснювати і основи використання фізичних факторів в санаторно-курортній практиці; аналізувати сучасний стан, напрями і перспективи розвитку санаторно-курортного лікування в глобальному, національному та регіональному масштабах; доводити необхідність раціонального використання природних курортних ресурсів.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс (120 год) буде викладений у формі лекцій (24 год.) та практичних занять (24 год.), організації самостійної роботи студентів (72 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних заняттях (із застосуванням картографічного та наочного матеріалу), та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з літературою (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; семінарські-дискусійні заняття тощо.

За характером логіки Пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.

Тема 2. Зародження і розвиток курортів у світі.

Тема 3. Природно-лікувальні фактори. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів.

Тема 4. Сутність і завдання курортної справи. Предмет і основні поняття курортології.

Тема 5. Класифікація курортів.

Тема 6. Організація санаторно-курортного обслуговування.

Тема 7. Основні види санаторно-курортних закладів та їх характеристика.

Тема 8. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні.

Тема 9. Організація дієтичного харчування.

Тема 10. Основи реабілітації.

Тема 11. Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування.

Тема 12. Лікувальна фізична культура. Лікувальний масаж.

Перелік рекомендованої літератури

1. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2015. 256 с.
2. Заваріка ГМ. Курортна справа: навч. посібник; МОН України. К.: Центр учб. л-ри, 2017. 264 с.
3. Кліматологія і кліматотерапія: методичні рекомендації / В.С. Сухан. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2012. 60 с.
4. Кравець О. М. Рябев А. А. Курортологія : підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 167 с.
5. Кравець О. М., Рябев А. А. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів всіх форм навчання напрямів підготовки 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – 106 с
6. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.
7. Медична реабілітація в санаторно-курортних закладах / За ред. Е.О.Колесника. К.: Купріянова, 2004. 304 с.
8. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник. Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.
9. Рутинський М.Й. Рекреалогія з основами курортології : курс лекцій. Львів : Фенікс, 2004. 68 с.
10. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, самостійних письмових робіт, поточного та підсумкового тестування. Поточне оцінювання, тестування, оцінка за індивідуальну науково-дослідну роботу, **іспит**.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль за дисципліною – **іспит**. Іспит складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 65 балів.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (65) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання МК, за яку отримана незадовільна оцінка.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Форма для іспиту

Поточний та періодичний контроль				Індивідуальне самостійне завдання	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	Змістовний модуль 4			

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
15			15			15			15			1-10	10	100
Контрольна робота за змістовним модулем 1-5			Контрольна робота за змістовним модулем 1-5			Контрольна робота за змістовним модулем 1-5			Контрольна робота за змістовним модулем 1-5					

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Самостійна робота студентів

Самостійна робота (СР) студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу. Самостійна робота може бути оцінена від 1 до 5 балів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- ***Політика щодо дедлайнів та перескладання:*** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- ***Політика щодо академічної доброчесності:*** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- ***Політика щодо відвідування:*** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з деканатом та керівником курсу. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ ([poloz-org-osvit-process_2022.pdf](https://onu.edu.ua/poloz-org-osvit-process_2022.pdf) (onu.edu.ua)).

У випадку відсутності здобувача на практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання студента відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.